

Guth na hÉigse

Ag cur beocht agus
spraoidi i litríocht na
Gaeilge i gcomhar le
agus ar son scoileanna.

SPRIOC: Dé Máirt
4 Deireadh Fómhair
2022

Foirm Iontrála

Tuilleadh eolais : www.poetryireland.ie & www.imram.ie

CAD É GUTH NA hÉIGSE?

Is comórtas píolótach Comórtas Léiriú Filíochta d'Iar-Bhunscoileanna é Guth na hÉigse, bunaithe ar Poetry Aloud. Eagraíonn Poetry Ireland/Éigse Éireann agus Leabharlann Náisiúnta na hÉireann é i gcomhpháirtíocht le Coláiste na hOllscoile, Corcaigh. Fáiltíonn an comórtas roimh iontrálacha ó dhaltáí in iarbhunscoileanna ar oileán na hÉireann. Aithristear dánta ó chuimhne ag gach céim den chomórtas.

Baileoidh Guth na hÉigse le chéile mic léinn iar-bhunscoile trasna na tíre, ag tabhairt deis dóibh bualadh le grúpa níos leithne ar chomhaois leo lasmuigh dá gceantar féin. Leis an mothú go bhfuil rud éigin curtha i gcrích acu ó bheith ag tógáil páirt sa chlár tomthach seo, cuideofar le féin mhuintir agus sláinte meabhrach na mac léinn. Feabhsófar a gcuid scileanna cruthaitheacha agus léirithe agus tabharfar spreagadh dóibh an Ghaeilge a úsáid go nádúrtha i ngach cuid den gnáth saol.

Déanann an clár seo iarracht, freisin, an droch-dhearcadh a bhíonn ag daoine uaireanta ar theanga na Gaeilge mar chuid den churaclam scoile a leasú. Mar chlár luath-idirghabhála, sé an aidhm ná teanga na Gaeilge a chur chun cinn mar theanga a neartaítear trína húsáid beo. Tabharfaidh an clár seo tacaíocht don churaclam agus d'obair na múinteoirí. An bhéim lárnach sa chlár seo ná taitneamh a bhaint as úsáid na Gaeilge

Poetry Ireland | Éigse Éireann: CÉ SINNE?

Cothaíonn Éigse Éireann dáimh idir daoine agus an fhilíocht. An sprioc atá againn ná barr feabhais a bhaint amach maidir le filíocht a léamh, a scríobh agus a léiriú ar fud oileán na hÉireann.

Faigheann Éigse Éireann tacaíocht ón gComhairle Ealaíon agus ó Chomhairle Ealaíon Thuaisceart Éireann agus tá an-chaidreamh againn le hionaid ealaíne, féilte, scoileanna, coláistí agus siopaí leabhar ag baile agus i gcéin. www.poetryireland.ie

IMRAM: CÉ SINNE?

Bíonn IMRAM ag dréim le litríocht na Gaeilge a chur i gcroílár an tsaoil phoiblí in Éirinn, trí fhéile bhliantúil nuálach a eagrú, a ndéanfar ardán idirnáisiúnta di, a thacaíonn le scríbhneoirí, a spreagann díospóireacht agus a mheallann cainteoirí Gaeilge agus foghlaimeoirí na Gaeilge in Éirinn agus ar fud an diaspóra.

www.imram.ie

CRANNÓGA ÉAGSÚLA

Tá Guth na hÉigse oscailte do gach aon chineál scoile iarbhunoideachais in Éirinn, thuaidh agus theas, ar a bhfuil:

- (a) **Scoileanna Béarla**
- (b) **Gaelcholáistí**
- (c) **Scoileanna Gaeltachta**

SÓISEAR:

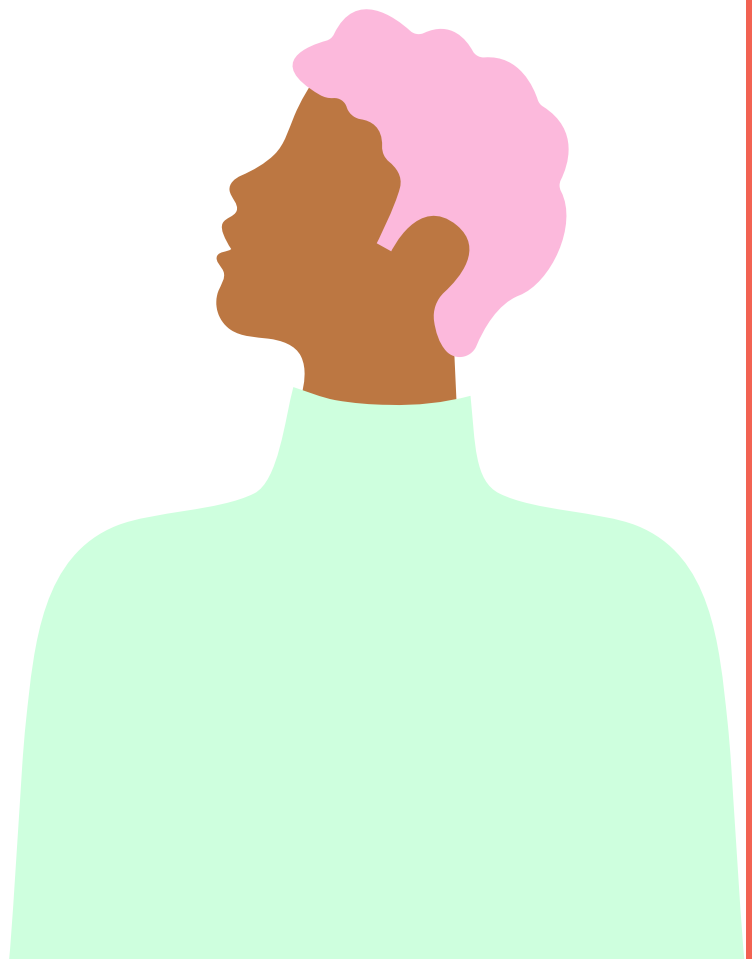
An 1ú agus an 2ú bliain i scoileanna na Poblachta, agus blianta 8,9 agus 10 ó Thuaisceart Éireann.

IDIRMHEÁNACH

An 3ú agus an 4ú bliain i scoileanna na Poblachta agus blianta 11 agus 12 ó Thuaisceart Éireann.

SINSIR

An 5ú agus an 6ú bliain ó Phoblacht na hÉireann, agus Bliain 6 Íochtar agus Uachtar ó Thuaisceart Éireann.

Babhta réigiúnacha

Reáchtáilfear na babhtaí réigiúnacha i mí Dheireadh Fómhair.

Socrófar dátaí agus ionaid de réir éilimh. Tabharfar eolas do na scoileanna ar theileafón nó ar ríomhphost. DHÁ dhán a bheidh le rá ag gach iomaitheoir. Tá liosta na ndánta seo ar fáil ag bun na Bileoige Eolais. Caithfear na dánta a bheith ar eolas de ghlanmheabhair- níl cead iad a léamh. Le tuilleadh eolais a fháil nó má tá ceist ar bith ann, gabh i dteagmháil le **Fiona Ní Ghloínn**, comhordaitheoir thionscadal Ghuth na hÉigse ag eigse@poetryireland.ie nó ar **086 3913343**.

Cuirfear ionad ar fáil do gach iomaitheoir nuair a bheidh na hiontrálacha go léir istigh, timpeall ar dheireadh Mheán Fómhair nó ar thosach Dheireadh Fómhair.

Babhta Leathcheannais

Reáchtáilfear na babhtaí leathcheannais craoibhe i mí na Samhna. Socrófar Dátaí agus Ionaid na mbabhtaí seo de réir líon na n-iomaitheoirí. Cuirfear an t-eolas ar fáil do na scoileanna ar theileafón nó ar ríomhphost. DHÁ dhán a léifidh gach iomaitheoir. Beidh na dánta seo ar fáil ar an suíomh www.poetryireland.ie. Níl cead ag aon iomaitheoir an dán céanna a aithris sa bhabhta craoibhe is a aithrisíodh sa bhabhta leathcheannais de réir rialacha an chomórtais. Caithfear na dánta a bheith ar eolas de ghlanmheabhair- níl cead iad a léamh.

An Babhta Craoibhe

Reáchtáilfear an babhta craoibhe ar an **17ú Samhain** in **Smock Alley Theatre, Baile Átha Cliath**. DHÁ dhán ceadaithe a léifidh gach iomaitheoir faoi seach. Beidh na dánta sin ar fáil ar an suíomh www.poetryireland.ie ar an 14 Deireadh Fómhair. De réir na rialacha ní ceadmhach d'aon iomaitheoir dán a aithrisíodh sa bhabhta leathcheannais a chur i láthair arís. Caithfear na dánta a bheith ar eolas de ghlanmheabhair- níl cead iad a léamh.

Buaiteoiri agus Duaiseanna sa Bhabhta Cheannais

Bronnfar duais ar gach buaiteoir sa bhabhta cheannais i ngach aon cheann de na trí rannóg. I ngach rannóg bronnfar €300 ar an mbuaiteoir iad féin agus dearbháin leabhar €300 chomh maith ar son leabharlainne na scoile. Roghnófar buaiteoir foriomlán as na trí rannóg le chéile agus bronnfar €200 eile ar an dalta sin.

DÁNTA CEADAITHE ANSEO

Dánta don chéad bhabhta/Poems for the first round:

SÓISEARACH:

1. *An t-Ochtapas* le **Gabriel Rosenstock**
2. *Rithim* le **Áine Ní Ghlinn**

IDIRMHEÁNACH:

1. *An tAmhránaí* le **Gabriel Fitzmaurice**
2. *Isteach* le **Liam Ó Muirithle**

SINSEARACH:

1. *Stadeolaíocht* le **Marcus Mac Conghail**
2. *An Chéad Bhróg* le **Máire Mhac an tSaoí**

SÓISEARACH: 1ú agus 2ú bliain ó Phoblacht na hÉireann / Blianta 8, 9 agus 10 ó Thuaisceart Éireann

IDIRMHEÁNACH: 3ú agus 4ú bliain ó Phoblacht na hÉireann / Blianta 11 agus 12 ó Thuaisceart Éireann

SINSEARACH: 5ú agus 6ú bliain ó Phoblacht na hÉireann / 6ú foirm Uachtarach agus Íochtarach ó Thuaisceart Éireann

****Faigh na dánta ina iomláine thíos ag bun na bileoige seo.**

Beidh na dánta don bhabhta leathcheannais ar fáil ar an suíomh www.poetryireland.ie roimh an Aoine, 14 Deireadh Fómhair.

Is gá na dánta a fhoghlaim de ghlanmheabhair.

RIALACHA AN CHOMÓRTAIS

- Beidh trí leibhéal comórtais ann mar atá imeachtaí réigiúnacha, babhta leathcheannais agus craobh cheannais a eagrófar in áiteanna éagsúla ar fud na tíre i mí Dheireadh Fómhair (socrófar na dátaí agus na hionaid de réir éilimh, agus déanfar iad sin a dhearbú leis na scoileanna agus le lucht páirte ar an teileafón nó ar ríomhphost.)
- Déanfar ionad na nImeachtaí réigiúnacha a shocrú de réir líon na n-iontrálaithe i ngach cás. Tá cead ag IMRAM agus ag Éigse Éireann babhtaí éagsúla a chur ar ceal mura bhfuil éileamh leordhóthanach ann d'fhonn comórtas bailí a reáchtáil.
- Triúr moltóirí a cheapfaidh Éigse Éireann agus IMRAM i gcomhpháirt le páirtnéirí ionadaíocha is ea a bheidh i mbun gach babhta réigiúnda, na comórtais leathcheannais agus an comórtas ceannais faoi seach.
- Tionólfar an comórtas ceannais ar an **17 Samhain in Smock Alley Theatre, 6-7 Sráid an Mhalartáin, Barra an Teampaill Íocht., BÁC D08**
- Níl aon táille iontrála.
- Tá cead ag gach dalta atá ag freastal ar iarbhunscoil de shaghas ar bith in Éirinn cur isteach air.
- Déanfadh gach iomatheoir i ngach rannóg DHÁ dhán a aithris.
- Tá liosta de na dánta ceadaithe leis [seo](#).
- Dánta ceadaithe amháin a mbeidh glacadh leo ag gach céim den chomórtas, agus is iad amháin a bheidh bailí. Cuirfear liosta dánta faoi leith ar fáil do na babhtaí leathcheannais agus don chomórtas ceannais féin.
- Níl cead ábhar tacaíochta de shaghas ar bith a úsáid ach is féidir le tuismitheoir nó múinteoir leideanna a thabhairt ó chúl stáitse nó ón urlár le cuidiú má dhéanann an dalta dearmad ar focal nó líne.
- Ní foláir gach dán a aithris de mheabhair ghlan.
- Ní foláir don dalta ainm agus údar gach dáin a lua roimh aithris dó.
- Ní foláir do gach dalta tuismitheoir nó caomhnóir nó múinteoir a bheith ina theannta i gcás gach babhta comórtais.
- Níl dul thar bhreith na moltóirí agus ní ghlacfar le comhfhreagras ar bith ina leith.
- Cuirfear isteach ar an gcomórtas tríd an [FHOIRM IONTRÁLA AR LÍNE](#) ar féidir leat é a rochtain [ANSEO](#). Tá glacadh chomh maith le foirmeacha iontrála tríd an bpost. Líontar isteach an [FHOIRM IONTRÁLA PDF](#) agus cuirtear sa phost é go **Guth na hÉigse Éigse Éireann/ Poetry Ireland, Bloc G, An Leabharlann, Campas Naomh Pádraig, DCU, Bóthar Dhroim Conrach Uacht., Baile Átha Cliath 9, D09 AW21**
- **DÁTA DEIRIDH IONTRÁLA: DÉ MÁIRT 4 DEIREADH FÓMHAIR 2022.**
- Is tríd an ríomhphost amháin a dhéanfar gach comhfhreagras a bhaineann leis an gcomórtas. Ba cheart seoladh ríomhphoist reatha a sholáthar.
- Ní bhainfear leas as aon seoladh ríomhphoist nó sonraí teagmhála a chuirtear ar fáil ach amháin i dtaca leis an gcomórtas seo.

Ar son tuilleadh eolais cuir fios ar **Chomhordaitheoir Thionscnamh Ghuth na hÉigse Fiona Ní Ghloinn** ag eigse@poetryireland.ie nó ar **086 3913343**

FOIRM IONTRÁLA

Cuirfear isteach ar an gcomórtas tríd an FHOIRM IONTRÁLA AR LÍNE ar féidir leat é a rochtain ANSEO. Tá glacadh chomh maith le foirmeacha iontrála tríd an bpost. Liontar isteach an FHOIRM IONTRÁLA PDF agus cuirtear sa phost é go Guth na hÉigse : **Éigse Éireann/ Poetry Ireland, Bloc G, An Leabharlann, Campas Naomh Pádraig, DCU, Bóthar Dhroim Conrach Uacht., Baile Átha Cliath 9, DO9 AW21**

Is ionann foirm iontrála a chur isteach agus glacadh leis na coinníollacha atá leagtha amach in **RIALACHA AN CHOMÓRTAIS**. Is é an dáta deiridh iontrála **Dé Máirt 4 Deireadh Fómhair 2022**. Luaigh, le do thoil, ainmneacha na ndaltaí atá á gcur isteach agat, agus líon seo dá réir.

Ainm agus Seoladh na Scoile:

Ainm an Mhúinteora:

Seoladh ríomhphoist an Mhúinteora:

Uimhir fóin phóca an Mhúinteora:

Siniú an Mhúinteora:

Duine fásta tionlacain más difriúil ón méid thuas:

Ainm:

Déan liosta de na mic léinn atá á gcur isteach agat:

Ainm an dalta:	Rannóg:	Bliain (Rang):

IONTRÁLACHA BREISE: Cuirtear isteach de chló, led thoil, AINM, RANNÓG agus BLIAIN (RANG) na ndaltaí eile atá á gcur isteach agat ar an dul seo ar bhileoig scaoilte faoi leith. Nó, thig leat fótachóip a dhéanamh den leathanach seo.

Ár mbuíochas leat ar son cur isteach ar chomórtas Ghuth na hÉigse.

An bhfuil ceist ar bith agat?

Chomhordnaitheoir Thionscnamh Ghuth na hÉigse:

Fiona Ní Ghloinn | RÍOMHPHOST: eigse@poetryireland.ie | FÓN PÓCA : 086 3913343

www.poetryireland.ie & www.imram.ie

DÁNTA CEADAITHE Babhta I: Sóisearach

SÓISEARACH: 1ú agus 2ú bliain ó Phoblacht na hÉireann / Blianta 8, 9 agus 10 ó Thuaisceart Éireann

***An t-Ochtapas* le Gabriel Rosenstock, Something Beginning with P O'Brien Press**

Tá mé ocht inniu, arsa an tOchtapas
Is tá mo chairde ag teacht le haghaidh tae,
Is breá liom bheith ocht, arsa an tOchtapas,
Beidh an chóisir againn ar a sé.

Tá mé ocht inniu arsa an tOchtapas
Is tá mo chairde ag teacht le haghaidh tae,
Is breá liom bheith ocht arsa an tOchtapas,
Ba sheachtapas mé inné!

***Rithim* le Áine Ní Ghlinn, Bronntanais agus Féiríní Eile Cló Mhaigh Eo**

Rithim i do lámha
is tú ag bualadh bos
Rithim i do bhróga
is tú ag greadadh cos

Rithim i d'análú
is i mbuillí do chroí
Rithim i do ghéaga
is tú amuigh ag spraoi

Rithim i do theanga,
gach focal ó do bhéal
Rithim i ngach uile
soicind de do shaol

Ach an airíonn tú an rithim
Sa bháisteach is sa ghaoth?
Cuisle na spéire
is an ghrian ag dul a luí?
Is an airíonn tú an rithim
sna réaltaí is sa ré?
i rothlú an domhain
Ó thús go deireadh lae?

DÁNTA CEADAITHE- Babhta I: Idirmheánach

IDIRMHEÁNACH: 3ú agus 4ú bliain ó Phoblacht na hÉireann / Blianta 11 agus 12 ó Thuaisceart Éireann

***An tAmhránaí* le Gabriel Fitzmaurice, *Something Beginning with P* O'Brien Press**

Osclaíonn an t-amhrán
amach ó lár mo chroí.
Is mise an t-amhrán anseo,
is mise an t-amhránaí.

Canaim uaim mo dhóchas,
canaim uaim mo ghrá,
canaim uaim mo sholas,
canaim uaim mo chrá.

Istigh i gcúinne tánbhairne
im 'aonar, cúl le balla,
in áit a bheith im 'phopstar
in Amharclann, Páirc nó Halla,

Istigh i gcúinne tábhairne
ag canadh dom féim amháin,
is mise an t-amhránaí anseo,
is mise an t-amhrán.

DÁNTA CEADAITHE- Babhta I: Idirmheánach

IDIRMHEÁNACH: 3ú agus 4ú bliain ó Phoblacht na hÉireann / Blianta 11 agus 12 ó Thuaisceart Éireann

***Isteach le Liam Ó Muirithle, An Fuíoll Feá - Rogha Dánta/Woodcuttings -
New and selected poems , Cois Life Liam Ó Muirthile***

Lig isteach an lá
ardaigh an dallóg
táim ar snámh
le solas loch gréine
trí fhuinneog

Féach an cóch ag líonadh
éadaí tí ar líne
táim ag seoladh
le gaoth na bhfocal
trí ghairdíní

Tá gach aon ní mar atá
ní gá imní níos mó inniu
táim beo lá amháin
le grá don uile
ar fonamh

****Beidh aistriúcháin do na dánta seo ar fáil ar an suíomh
www.poetryireland.ie roimh an Aoine 9 Meán Fómhair le cuidiú leis na
daltaí agus múinteoirí. Is é an leagan Gaeilge amháin a bheith á úsáid don
chomórtas / Translations of these poems will be on the website
www.poetryireland.ie by Friday 9th September. The English translations
must not be performed for the competition, only the original Irish versions
are to be performed.***

DÁNTA CEADAITHE- Babhta I: Sinsearach

SINSEARACH: 5ú agus 6ú bliain ó Phoblacht na hÉireann / 6ú foirm Uachtarach agus Íochtarach ó Thuaisceart Éireann

Stadeolaíocht le Marcus Mac Conghail, ó Ceol Baile, Cois Céim 2014

Brúim cnaipe na haipse ag ceapadh
go gcuirfí ar an eolas mé
ach in áit am theacht an bhus a thabhairt dom
ar mo ghuthán
faighim radharc fíor-ama
den tiománaí ag féachaint orm
(is é ag tiomáint an bhus thar bráid)
ar ardú mo chinn dom

****Beidh aistriúcháin do na dánta seo ar fáil ar an suíomh www.poetryireland.ie roimh an Aoine 9 Meán Fómhair le cuidiú leis na daltaí agus múinteoirí. Is é an leagan Gaeilge amháin a bheith á úsáid don chomórtas / Translations of these poems will be on the website www.poetryireland.ie by Friday 9th September. The English translations must not be performed for the competition, only the original Irish versions are to be performed.***

DÁNTA CEADAITHE- Babhta I: Sinsearach

SINSEARACH: 5ú agus 6ú bliain ó Phoblacht na hÉireann / 6ú foirm Uachtarach agus Íochtarach ó Thuaisceart Éireann

An Chéad Bhróg le Máire Mhac an tSaoí **An paróiste míorúilteach/The mysterious parish** O'Brien Press & Cló Iar-Chonnacht

Do chuireamar an bhróg air den gcéad uair ar maidin,
Fáiscithe, fuaite, seoidín den leathar,
Míorúilt ghréasaíochta sa chéadscoth den bhfaisean
Ar an dtroigh bheag bhláfar nár chaith cuing cheana,
An chéad bhróg riamh ar an gcoisín meala.

A mhaoínín, a chroí istigh, seo leat ag satailt,
Buail an bonn nó so go teann ar an dtalamh,
Tóg an ceann gleoite go clóchasach, daingean,
Linbhin fir tú id sheasamh,
Airde mo ghlún, is chomh luath so ag 'meacht uaim!

Is fada an ród é le triall agat feasta,
Is ceangal na mbróg ort níl ann ach tús ceangail.

****Beidh aistriúcháin do na dánta seo ar fáil ar an suíomh www.poetryireland.ie roimh an Aoine 9 Meán Fómhair le cuidiú leis na daltaí agus múinteoirí. Is é an leagan Gaeilge amháin a bheith á úsáid don chomórtas / Translations of these poems will be on the website www.poetryireland.ie by Friday 9th September. The English translations must not be performed for the competition, only the original Irish versions are to be performed.***